

PAZAR ve ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Halk hizmetinde siyasî mizah gazetesi
YIL: 1 — SAYI: 3 — 30 NİSAN 1950 PAZAR
İDARE: Çemberlitaş, Cami Sok. No. 59 - İstanbul. Telefon: 21131
Dizildiği ve Basıldığı yer: Osmanbey Matbaası
FİYATI 10 KURUŞ
Kurucusu: AZİZ NESİN
Sahibi ve bu sayıda yazı işlerini fiilen idare eden: MEFKÛR DEMİRAY
Abone: Yıllığı 900. Altı aylığı: 450. Üç aylığı 240 kuruştur

Medet!

MARKOPAŞA, MERHUMPAŞA, MALÛMPAŞA, ALİBABA YEDİSEKİZ HASANPAŞA, ÖKÜZ MEHMET PAŞA gazetelerinin devamıdır.

Millet Kandırılıyor

Halk, balon gibi boş, renkli filmler, belden aşağı resimli mecmualarla, her hafta yirmi otuz bin insanı çeken futbol, boks maçları ile oyalanıp, heyecanı istismar ediliyor. Tam bir Amerikan propogandası ile, dikkati cidî ve gerçek konulardan uzaklaştırılıp, boş ve yavan şeylerle uğraştırılıyor.

Daima umumî efkâr önüne, oyalanacağı bir mesele çıkarılıyor. Şimdi de bir «Seçim Meselesi» çıkarıldı. Halk aylardanberi, gûya çok demokratik olduğu söylenen Yeni Seçim kanunu ile oyalandırıldı. Ve halka şu fikir verildi ki; iyi bir seçim kanunu ile, bütün işler düzelecektir.

İyi bir seçim kanunu ve iyi bir seçim, demakrasiye giden bir vasıtadır. Fakat halkın saadeti için bir gaye değildir. Bu seçim kanunu ile ve bu seçimle, ne işçi geçim sıkıntısından kurtulur, ne dar gelirlinin eline beş kuruş daha fazla geçer, ne topraksız köylü bir karış toprağa kavuşur. Bütün bu yeni gösterişler, halkın önüne oyalanacak yeni bir konu atıp, onu avutmak, oyalamak uyutmak içindir.

Seçime giren hangi partinin programı, halkın bu dertlerine deva olacak gibidir. İnsanları putlaştırmıyalım diyen muhalif partiler de, bu seçimde karşımıza, iyi bir programla değil, bir takım eskimiş, köhnelesmiş fersûde şöhretlerin peşine takılarak çıkıyorlar. Halk bu defa da, bu kuru ve yavan şöhretlerle kandırılıyor.

Büyük makamlarda yer alıp şimdi kızağa çekilenler, emekliye ayrılmış generaller, içi geçmiş, çekirdeği sallanan şöhretler, iktidar partisinde yer alamamış olanlar, bütün bunlar muhalif parti aday listelerinde yer almışlar. Böylelerine sorabiliriz:

— Efendiler, şimdiye kadar aklınız nerde idi? Bütün bu işler şimdi mi bozuldu?.

İktidar Partisine gelince; o da bu seçimlerde safra atmak zorunda kalmıştır.

İbrahim Avrasını gibi, Ekrem Oran gibilerini kapı dışarı etmekle iş bitmez!!

Kısacası halk, bir kere daha oyalanmaktadır.

Ya hoy goy goy caanım!

C. H. P. goygoyculuğa çıktı

Partilerimiz bu seçim sırasında "oy avcılığı" na çıkmış bulunuyorlar. Ve ilk defa sahiden halka şirin gözükmek için, neler neler yapmıyorlar.. Meselâ; Halk Partisi hükûmeti türbeleri açıyor.. Eğer türbelerin açık kalması doğru idiyse, neden kapattınız?.

Yine C.H.P., okullara din dersleri koydu, halbuki evvelce k a l d ı r a n yine o değil mi idi?. Kısacası; şu Halk Partisi: ne Muhammede, ne İsâ'ya yâr olabildi!..

Aşağıdaki yazıda, C.H.P. nin oy toplamak için nasıl goygoyculuk yaptığını okuyacaksınız!

Uzaktan bulut halinde bir kalabalık göründü. Bu kalabalıktan uğultu halinde bir ses yükseliyordu. Kimler olduklarını ne dediklerini duymak için yaklaştım. Bir sürü cüppeli, külâhlı, poturlu adamdı bunlar... Ayaklarında çedik papuç, galoş vardı. Cüppelerinin yakalarında Halk Partisinin altı oklu rozetlerini görünce şaşırdım.

En öndeki sakallıya yaklaştım. Daha bir şey sormama zaman kalmadan, elini göğsüne koyup:

— Huuu erenler, dedi..

Kalabalık, bir büyük kapı önüne gelmişti. Hep bir ağızdan bağırmağa başladılar:

«Parti, parti celil-uc-cebbar, şaribülleyli vennehar, işte geldi ilkbahar, ha Şemsüddin ha Celâl Bayar, birdir, tektir, dümtektir, hepyektir, şeşi yektir, pirân, mürşidân, aşıkân, iki han bir dükkân, bir de kırık camekân, parti ehli ervahına hu diyelim, huuu... Bilcümle partilinin necat, saadet ve selâmetine, pirler, erenler, üçler, yediler, kırklar, göçenler, geçenler, var olsun bizi seçenler, içenler demine devranına, katıldık parti kervanına, hu diyelim huuu...»

Bu olanlara, duyduklarıma şaşırmıştım.

— Affedersiniz, kimsiniz siz?.

En öndeki adam ,eliyle sakalını çekip çıkardı, o zaman tanıdım, Şemsüddin Günaltay Efendi Hazretleri idü..

— Nedir bu haliniz? diye sordum.

— Rey topluyoruz, ne yapalım sakal taktık, dedi.

Onlar hep bir ağızdan bağırırlarken, arkadan mehter çalıyor ve gülbank çekiliyordu.

Şemsüddin Efendi Hazretlerinin arkasından Nihat Erim ve öbürleri geliyordu. Goygoycular, kapı kapı dolaşıyorlardı. Yine bir gulgule başladı:

«B[illegible]kan, kalemi kan, kılıcı ka[illegible]si uryan, ciğeri püryan, Ka[illegible] Keşişyan, cümlemiz seçim yoluna revân, yaranı ihvan, koltuk görülür ayân beyân, gazabımız muhaliflere ziyan, hu diyelim huuu... Yuf çekelim, yuuuuf...» »»

Ben aralarından ayrılırken, onlar hâlâ avaz avaz goygoy mersiyesi söylüyorlardı:

«Partimize şimdi olan işlere
Gökte melek, yerde her can ağladı.
Gelin görün muhalifin halini
Bağladılar iktidarın kolunu
Nerden bulsak, şimdi koltuk yolunu
Ya hoy hoy, goy goy caanım,
Ver oy oy ver oy caaanım..

***

Yerden yere, ilden ile göçtüler
Nice nice vartaları aştılar
Seçim için hepsi şehid düştüler,
Ya hoy hoy, goy goy caanım,
Ver oy oy ver oy caaanım..

NOT — Goygoycuların söylediği (Ya hoy goy goy caaanım) tekerlemesinin aslı, (Ya Hayyülkayyum) dur. Yobazlar onu boza boza bu hale getirmişlerdir.

Bir genç ve ciğer meselesi

İki gün evvel birisi telefon etti:

«— O (!) Aziz Nesin orda mı?.»

Matbaa Müdürü cevap veriyor:

— Ne istiyorsunuz?.

«— Ona söyleyin, millî şairle alay etmesini ona gösteririm! Vallahi onun ciğerlerini sökeceğim, haber verin!.»

— Evvelâ kimsiniz, kiminle konuşuyorsunuz?.

«— Bir genç...»

Çaaat... telefon kapanıyor!

Bu telefon haberini bana ilettikleri zaman, şöyle elimi şakağıma koyup, bir düşündüm: «Genç..» kim?. Millî şair kim? Ona hakaret eden kim?!.

Gençliğe saygımız, sevgimiz var, amennâ —isterse olmasın!— Ancak, bu «genç» in ne dediği anlaşılmıyor!. Gençlik, kafakâğıdındaki doğum tarihinden anlaşılmaz. G e n ç ; yeni, ileri ve i l e r i a t ı l ı ş l a r için didinen adam demektir!. Böyle adam da, okur ve okuduğunu anlar. Bir espriyi anlamak, espri yapmaktan daha büyük zekâ ister. Her halde, kendisini telefonda «Genç..» diye tanıtan Hazret(!), meselâ bir Şemseddin Günaltay'dan daha genç olmasa gerek!...

Eğer maksadı, ikinci sayımızda çıkan bir karikatürün lejandı ise, Hazret bunda yanılıyor! Biz, o karikatürde Mehmed Akif'i yermedik. Onun dili ile, bugün "memlekette hürriyet var, demokrasi var!" diyip, beri taraftan açıktan yahut el altından baskı yapanları yerdik!.. Lâf anlıyan beri gelsin.. Efendi, vur fakat dinle!.

Bereket versin ki, böyleleri g e r ç e k g e n ç l i ğ i n arasında devede kulak kalıyor.

Şu sökülecek ciğer işine gelince... A beyim, bir zamanlar —hatırlarsınız— Mussolini de, Yunan halkının ciğerlerini sökecekti!. Bu kasaplık, bu ciğercilik ondan size mi miras kaldı? Yalnız, size bir iyilik olsun diye hatırlatayım: benim ciğerim pek öyle sahibinin de işine yarar takımından değil, sizi doyuracağını zannetmem. Bir fırsatını bulsam; hem sizi, hem beni memnun edecek bir yenisini alacağım!..

Ciğerimi mutlaka sökmeğe karar verdinizse, hiç olmazsa bu işi, ciğeri melelik etmiyenler yapmasın bari!...

4. Sayımız Çarşambaya çıkıyor

GELECEK SAYIDA NELER VAR:

- BÜYÜK İDDİALI GÜREŞ (Fuat Köprülü — Şemsüddin Günaltay arasında)
- NİHAT ERİM'İN ŞAL KUŞANMA TÖRENİ.
- NİĞDE VALİSİ İLE RÖPORTAJ

Çocuklara Masallar

Memur olan keçi

Aşağıda okuyacağınız hikâyeyi, bir müfettiş dostum an'attı. Onun ağzından ben de size anlatıyorum:

Tekirdağına teftişe gitmiştim. Bir de baktım ki, çarşıda pazarda ne kadar terazi, kantar varsa hepsi de bozuk, hiç birinin kontrolü yapılmamış. Elektrik saatleri mühürlenmemiş. Hülâsa berbat... Valiye çıktım, o zaman Tekirdağ Valisi Sakıp Bey İçişleri Bakanı da Faik Öztrak.. Valiye, bütün bozuklukları anlattıktan sonra, bu işle alâkadar olması lâzım gelen memuru şikâyet ettim. Sakıp Bey, şöyle cevap verdi.

— Şurada tekaüd olmama altı ay kaldı. O memuru çağırıp her kesin içinde paylasam kalbi kırılacak. Yalnızken çağırıp söylesem, ihtiyarım, ileri geri lâf edecek, benim kalbim kırılacak. Bak sana bir vak'a anlatayım da dinle:

Geçen sene Dahiliye Vekili Faik Öztrak gelmişti. Seçim bölgesi olan Hayrebolu'ya gidiyorduk. Yolda otomobilimizin önüne bir sürü çıktı. Otomobil durmağa mecbur oldu. Çoban, keçi sürüsünü bir türlü dağıtamıyordu. Sürü içinde bir teke, durmadan bir keçiden öbürüne aşıyordu.. Bu azgın teke ile çoban da başa çıkamıyor, biz de bu manzarayı hayran hayran seyrediyorduk.

Tekeyi takdir eden Vali:

— Bu tekeyi alıp, damızlık için Vilâyet Aygır Deposuna götürün dedi.

Çobanı çağırıp istedik. Tekesini vermek istemiyordu. Nihayet yirmi liraya zor razı ettik, tekeyi alıp Vilâyet Aygır Deposuna getirdik.

> **ESKİ SAYILARIMIZ**
> **Geçmiş sayılarımızı 10 kuruşluk posta pulu karşılığında idarehanemizden isterseniz, adresinize gönderilir.**

Ertesi günü Dahiliye Vekili, tekeyi görmek istedi. Beraber aygır deposuna gittik. Fakat teke sanki dünkü teke değildi. Önünden kırıta kırıta, nazlı nazlı keçiler geçiyor, başını çevirip bakmıyordu bile..

Faik Öztrak, çobanı çağırıp:

— Niye değiştirdin bu tekeyi? diye çıkıştı.

Çoban, yemin billâh değiştirmediğini, isterse beş lira fazla verip tekeyi geri alacağını söyledi.

Faik Öztrak, fena halde üzülmüştü. Ziraat Müdürünü çağırıp, tekenin bu iktidar(!)sızlığının sebebini sordu. Ziraat Müdürü cevap veremedi.

Bana sordu:

— Vallahi beyim, dedim, ben baytarlıktan, hayvancılıktan anlamam!.

kiye âmirisin, sen bilmezsen,

— Sen mahallin en büyük Mülkiye âmirisin, sen bilmezsen kim bilecek?.

Diye fazla israr edince, dayanamadım, şu cevabı verdim:

— Beyefendi, bu teke, sürüsü nün içinde iken sere serpe dolaşıyordu. İstediği gibi otluyor, istediği gibi keçilere atlıyordu. Halbuki biz onu sürüsünden ayırıp, depoya getirdik. Hayvan yoklamasına aldık. Deftere kay dettik. Ayniyat Talimatnamesi gereğince günlük istihkak olarak ona yarım kilo yulaf veriyoruz. Yani bizim teke b a r e m e alındı!..

Akıllı teke, haftada bir keçiye de atlasa, günde beş keçiyede atlasa yine **baremdeki derecesinden bir avuç fazla yulaf yiyemiyecek!!**

Vali Sakıp Bey bu hikâyeyi anlattıktan sonra:

— Senin şikâyet ettiğin memur da bareme dahildir!

Dedi...

Af ne zaman yapılacak?

AF NE ZAMAN OLACAK?

Fransa'da 1939 yılından bu yana, on bir defa af ilân edildi. Yunanistan harpten bu yana yedi umumî af ilân etti. İtalya İran hattâ, hattâ Faşizmin son artığı İspanya bile af ilân etti.

Türk Hükûmetleri, ON YEDİ YILDIR af yapmadılar... Üstelik, gazeteler de hükûmet makamları ile birlikte; «Ha bugün, ha yarın af olacak!.» diye dört yıldanberi, binlerce insanı oyaladılar, kandırdılar, mahkûmları bir kere daha mahkûm ettiler.

Af büyüklüğün şanındandır. Af da küçüklere değil, büyüklere yakışır harekettir.

Şimdi herkes ne zaman af ilân edilecek diye merak ediyor. Biz de aynı merakla büyük adamlarımıza affın ne zaman yapılacağını sorduk. Aldığımız cevapları bildiriyoruz:

NECMEDDİN SADAK'ın CEVABI

Üç ay sonra evliliğinin dördüncü yıl dönümü şerefine Umumî af ilân edilmesi uygundur.

İSMAİL RÜŞTÜ AKSAL'ın CEVABI

Af tarihi, ilk çocuğumun doğum gününe rastlaması en demokratik harekettir.

DÜMBÜLLÜ İSMAİL'in CEVABI

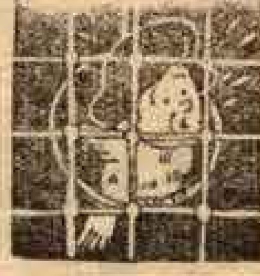
Bir kaç ay sonra, **san'at** hayatımın 30 ncu yılı münasebetile jübilem **yapılacak. Affı da** jübilemin şerefine yapmalı..

Şemsüddin Günaltay'ın Cevabı

En âdil af tarihi, **torunumun** diş çıkarması şerefine, **altı ay** sonra yapılmalıdır.

«MEDET!» in CEVABI

Yakında Halk Partisi hükûmetinin değiştiğini gördüğümüz zaman...

Olsan da bir ~ Olmasan da bir

Altun sanmıştık, sen kalay çıktın,
Kalay olsan da bir, olmasan da bir...
Kim emir verdi de, sen aday çıktın?.
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Muhalif olmuşsun yetmiş yaşında,
Aval mı var sandın senin karşında?.
Geç beyim, kalmamış aklın başında,
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Han, hamam yaptırıp doldurdun cebi,
Amma delindi bak geminin dibi..
Şimdi düşünürsün dut yemiş gibi,
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Emniyet Müdürü şu Ahmet Demir,
Su dökmez Partiden almazsa emir
Böyle yapılırsa seçim, ne denir?.
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Yutmuyoruz maval, bize anlatma!
Bu gülünç nutkunla bizi çatlatma
Bunca yıldır attın, yetişir atma,
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Her gece Karpiç'de oldun küfelik,
Biliriz, ciğerin etmez metelik..
Hem kelsin hem fodul bir de üstelik,
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Basın hürriyeti!! Söz câiz değil,
Bire yüz aldınız, hak fâiz değil..
Dünya güler size, yalnız biz değil!
Aday olsan da bir, olmasan da bir!...

Vergiye algıya sattık öküzü,
O k a m b u r feleğin kör olsun gözü..
Tut dilini AZİZ, kısa kes sözü,
Aday olsanda bir, olmasan da bir!...

BEYNELMİLEL EVLÂT!

Halk Partisi, **seçim yaklaş**tıkça propagandaya da hız verdi. Geçen gün, Bakırköy Halk Partisi binasından hoparlörle, Hüseyin Cahid'in Ulus'da çıkan bir baş makalesini okuyorlardı. Spiker, Hüseyin Cahid,i şöyle takdim etti:

«— Memleketimizin **beynelmilel** evlâdı Hüseyin **Cahid'in** Ulus'taki başmakaalesi...

Doğrusu bu **«Beynelmilel evlâd»** ı anlıyamadık. Biz, Hüseyin Cahid'i **Türk evlâdı biliyoruz..**

ADALET HUZURSUZLUĞU

Yargıtay Başkanı Halil Özyürük, daha vazifesi başında çekilmeden adaylığını koydu. Niçin Demokrat Partiye girdiğini açıklarken; **«memlekette Adalet huzursuzluğu»** olduğunu söylüyor!.

Maşallah, hele şükür, **Adalet** mekanizmasının en başında bulunan Hazret nihayet bunu anlıyabilmiş! Bu yaşta bu **zekâ**, akıllara sezâ! Bu öyle acı bir itiraf ki, kendisi de yıllarca, **o huzursuzluk** olduğunu **itiraf et**tiği adâletin en büyük **hâkimli**ğini yaptı.

Anlaşıldı, bu adamlara **haki**kati söyletmek için, onları birdenbire ihtiyarlatacak bir **maki**ne keşfetmeli.. Zavallıların **aklı** başına geliyor ama... ne **yazık** ki, ömürleri vefa **etmiyor!!**

Gidiş gelişi düzenlemekle gö revli olan belediye memuru uzaktan görününce, halkın aldığı manzaranın resmidir

Geçmiş zaman olur ki, Hayali metelik etmez

ŞANLI TRAŞ YARALARI

(On Beşinci Lui) nin oğlu ve (On Altıncı Lui) nin babası olan prens (Lui), bir gün ilk defa traş olduğu bir berberin eli titrediğini görmüş, adamcağıza acımış, cesaret vermek için şöyle söylemiş:

— Korkma, yüzüm yaralansa da ehemmiyeti yok! Senin ustra yaraların, benim şerefimi arttırır.. Çünkü; dalkavuklarım o yaraları traş masasında değil, düşman karşısında aldığımdan bahsedeceklerdir!'

KÖRLÜK ve TOPALLIK MODALARI!

Büyük İskender'in babası Kıral «Filip», bir muharebede, bir gözünü kayıp edince, bütün dalkavukları birer birer gözlerini bağlamışlar ve daha sonra Kıral başka bir muharebde bacağından yaralanınca bütün nedimleri hep birden topallamağa başlamışlardır...

EĞRİ BAŞLAR

(Büyük İskender) in başı eğri idi; daima sol omuzuna doğru eğerdi. Bu hal onda anadan doğma bir kusur du. Fakat dalkavukları, onun bu kusurunu bütün insanlarda bulunan umumî ve tabiî bir hal gibi göstermek isterler ve tıpkı Efendileri gibi, kendileri de başlarını hep sol omuzlarına doğru eğerlerdi...

Köy Kahvesinde Duyduklarım No. 1

İT KUYRUĞU

Dolaştığımız köylerde bir şey dikkatimi çekti. Bu köylerde çok iri köpekler vardı. Fakat, hepsi kuyruksuzdu.

Öğretmene:

— Köylüler, "köpekler acar olsun" diye kulaklarını keser, tuzlar biberler, yine aynı köpeğe yedirirler. Bunu biliyorum ama, kuyruklarının kesildiğini bilmiyordum, dedim.

Öğretmen:

— Belki de bunların cinsi böyledir. dedi.-

İlk gittiğimiz köyde, bizi evinde misafir eden ihtiyara:

— Neden bu köpekler kuyruksuz, cinsi mi böyle?. diye sordum.

İhtiyar güldü:

— Onun hikâyesi vardır, başınızı ağrıtmazsam anlatayım, dedi ve anlatmağa başladı:

«— Nahiye Müdürü haber yollamış: «Bu sene sizin köyde 30 tane domuz vuracaksınız!.." diye.

Bu haber köye gelince, şaşırdık!. Köylüler bana; «Senin aklın eriktir, bu işlerden anlarsın, git de Nahiye Müdürüne anlat..» dediler. Gittim, «Bey, dedim, ben, 14 sene askerlik ettim.. ne Yemeni kaldı, ne Trabulusu, ne Çanakkalesi, ne de Kafkası...

Nahiye Müdürü; «Çok söyleme, dedi. Yaptınsa memlekete borcunu ödedin, vazifeni yaptın, karşılık mı bekliyorsun?» (Estağfurullah bey, dedim, demem o demek değil!... Sonra İstiklâl Harbine gönüllü katıldım. Etrafıma delikanlıları topladım, çıktım dağa... Elime çarşaf kadar kâğıt verdiler: Cephe Kumandanı diye...)

Nahiye Müdürü:

— Beni beyhûde şeylerle meşgûl ediyorsun, Devletin işlerini oyalıyorsun, ne diyeceksen çabuk de!» dedi.

Ben yine anlattım:

— Çok şükür, zafer Allahtan harp kazanıldı. İşte böyle kurşun, şarapnel, kılıç yarasından delik deşik köye döndüm.

Bir türlü Nahiye Müdürü lâfımı tamamlatmıyordu:

— Yani, dedi, hidematı vataniyeden kendine maaş tahsisini mi istiyorsun?.

Görmüyor musun, bu fakir millet haczetti. Dur ki, diyem... Çok şükür,

— Görmez olur muyum bey, dedim, daha geçen hafta tahsildar sarı öküzü haczetti. Dur ki, diyen... Çok şükür, Devlet bana vereceğini verdi. Kırmızı kurdeleli madalyam var.. Yaldızlı, mühürlü kâğıtlarım da var... Ne ise, köye bir tarihte bir öğretmen gelmişti. Lâf arasında ona başımdan geçenleri anlattım. O da uzun kış geceleri, beni konuşturur, bunları bir bir yazardı. Allah selâmet versin, sonra başka yere gitti. Aradan zaman geçti. Bizim köyden şehire okumağa giden bir çocuk, bir gün köye geldi. Bak Çavuş Dayı, dedi, gazete seni yazıyor.

Meğer bizim Muallim, benim hayatımı gazeteye satmış!. Diyeceğim, hayatım bundan başka para getirmedi. Kimseden bir şey istediğim yok. Hem Devlet bana bir de üsteğmenlik beratı verdi. Evveli büyük bayramlarda bizi merkeze çağırıp, geçit resmine de sokarlardı. Şimdi ihtiyarladım, ayağımı uyduramıyorum. Yani bayramlarda zabit rubası giyip, belime kılıç takıp dolaşabilirmişim. Bu ak sakalımla, o güzel elbise bana yakışır mı hiç? Hem biz şalvar yaptıramıyoruz, zabit, urbasını nereden dikineceğiz:. Besbelli hatırımı almak istemişler, Allah razı olsun!»

Nahiye Müdürü:

— Peki öyle ise, daha ne istiyorsun, seni Paşa mı yapacaklardı?. Bak ben bu kadar sene okudum, hâlâ teğmenim!» dedi.

— Bey, dedim, şimdiki hâlime bakma sen.. emrimde beş yüz atlı, bin de mavzerli vardı. Önüme kâfiri kattım mı, çok kâfir paşalarına dünyayı dar ettim, papucu ters giydirttim. Şunun şurasında kaç günlük ömrüm kaldı, ne o senin dediğin hidemat mı ne, ne ondan para istiyorum. ne de paşalık!!»

— Peki ne itsiyorsun?.

— Beni sana köylü gönderdi. Emretmişsiniz, bu yıl bizim köyde otuz domuz vuracakmışız!... Başınızı ağrıtmamın sebebi şu ki; bizim köyde benden başka domuzun yüzünü gören bilen yok. Ben de Galiçya Cephesinde gördüm. Öldüyse Allah rahmet eylesin, sağsa kulakları çınlasın. Etem Bey isminde bir mülâzımımız vardı. Bir bıyığına senin gibi iki Nahiye Müdürünü assan, tartardı. Onunla bir gece keşfe gittik. Nasıl olduysa bir kör kurşun, şu baldırıma saplandı .Besbelli yolda inelmişim..

Etem bey:

— Ne o Çavuş, yaralandın mı?.» diye sordu.

— Yok Bey, dedim..

O zamanın insanları başkaydı. Keşif kolunun gerisinde kaldığımı görünce, koca mülâzım beni sırtladı, taa Almanların seyyar hastane çadırına kadar getirdi. İşte ben domuzu, o Alman hastahanesinde gördüm. Almanlar Domuz besliyorlardı. Belki domuz eti verirler diye, Hastahanede etli yemek yemedim. Kusura kalma, başını ağrıttım; ihtiyarlar fazla konuşur. Bizim köyde, benden başka domuzu bilen gören yok!

Nahiye Müdürü kızdı:

— Öğrenin efendim, diye bağırdı. Fazla lâf dinlemem, bu sene sizin köyden otuz domuz isterim. Hem domuzu öğrenmiş olursunuz, hem de öldürürsünüz!.

— Bey, dedim, bizim köyde domuz olmaz, etraf köylerde de yoktur. Biz yalnız domuzun lâfını ederiz. Birine kızdık mı «Domuz!» daha kızdık mı «Domuz oğlu Domuz!!» deriz, ama domuzun kendisini bilmeyiz.

Nahiye Müdürü büyük bir kâğıt tomarı çıkardı. «Siz ne cahil herifsiniz, dedi, Devlet sizi, bu kadar düşünüyor da, bak neler hazırlıyor. Hepsi burada yazılı. Okuman var mı?.

— Yok!.

— Bir de Üsteğmen olmuşsun!

— Bey, dedim, kimseye zararı yok!

— Dinle, dedi, bak bu kâğıtlarda ne yazıyor: Mısır tarlalarının ve mısır mahsulünün en büyük düşmanı domuzmuş! Mısır da memleketin en büyük gelir kaynağı imiş!. Köylünün fazla mısır mahsulü alması için... anlıyor musun?. Yani sizin iyiliğiniz için, domuzların öldülülmesi lâzımmış!. Siz, Türkçe bilmez misiniz? Domuzların öldürülmesi lâzımmış!.

— Anladım bey, dedim, elbette domuzun öldürülmesi lâzım. Sen domuzu meyiz.. Babalarımızın babaları da ekmezlerdi. Babalarımızın babaları da ekmezlermiş!

— Ekin efendim, dedi, tenbel tenbel oturacağınıza mısır ekin! Mısırlara domuz gelsin, siz de domuzları vurun. Devletin emri de yerine gelsin!.

— Baş üstüne, ekmesine biz ekeriz ama bey, bitmez ki... Bizim topraklarda mısır bitmez. Malûm a, altı ay, bazı sekiz ay kış olur, kar kalkmaz!.

— Her şeye bir bahane buluyorsunuz diye, bağırdı, Amerikan köylüsu kutuplarda buzun üstünde karanfil yetiştiriyor. Bir öğrenmişsiniz; olmaz...»

Artık canım burnuma gelmişti: Size bu emri verenlere söyleyin, bu sene kar yağdırmasınlar, biz de mısır ekelim, mısıra domuz gelsin, biz de vuralım.»

«Bana bak, dedi, resmi makama, vazife başında hakaret ediyorsun. Cezası iki seneden başlar.»

— Estağfirullah beyim, biz kimiz, zatınıza hakaret edelim? Köyde domuz yok.»

— Bak hâlâ söylüyor, sizin köyde dedi, domuz olmadığını sen mi daha iyi bilirsin, yoksa bu emri verenler mi? ha? Söyle bakalım?.

— Biz cahil insanlarız, nereden bilelim, ama köyde domuz yok!... dedim.

— Bu emri verenler, dedi, haritalara bakıyorlar, kitapları karıştırıyorlar da sizin köyde domuz olduğunu öyle anlıyorlar. Belki domuz var da, sizin haberiniz, yok, g ö r m ü y o r s u n u z !. Madem ki, var diyorlar. Gözünüzü dört açın!.

— Açalım bey ama, dedim, köyde domuz yok!.

— Ne nankör, kalın kafalısınız. Sizin iyiliğiniz, sizin adam olmanız için çalışıyoruz, onu da anlamıyorsunuz. Bu emri koskoca Ziraat Bakanlığı vermiş. Her vilâyete göndermiş. Valilere demiş ki, bu sene vilâyetinizden şu kadar domuz isteriz.. Eee koskoca vali domuz avına çıkacak değil a... O da kaymakama, bu sene kazanızda şu kadar domuzu öldüreceksiniz diye yazmış.. O da Nahiye Müdürlerine yazmış, ben de size yazdım. Ne geri kafalı herifsiniz. Her köye taksim ettim işte, sizin köye otuz domuz düştü..

— Müdür Bey, dedim, cahil olmağa cahiliz geri kafalı olmağa geri kafalıyız, lâkin köyde domuz yok!.

Müdür kıp kırmızı oldu, masaya yumruğunu vurdu:

—Demek, dedi, sizin köyde domuz olmadığını Tarım Bakanı bilmiyor, Avrupa'da senelerce ziraat tahsil eden mütehassıslar bilmiyor, müsteşarlar bilmiyor, Vali bilmiyor, kaymakam bilmiyor, Ziraat memurları bilmiyor, ben de bilmiyorum da... siz biliyorsunuz ha! Görüyor musun, bu cahillik ne fena şey?. Bak bu hakaretinin ucu nereye varıyor, haretinin ucu nereye varıyor, evvelâ hakaretin ucu bana dokanıyor, benden Kaymakama, Kaymakamdan Valiye... gördün mü ucu kime dokanıyor?!.

— Estağfurullah Bey, dedim.

— Estağfurullahı, mestağfurullahı yok, diye yerinde kalktı, oturdu.. Devlet sizden domuzları bedava istemiyor, dedi, vurduğunuz domuzların kuyruklarını bana getireceksiniz. Ben sizin elinize kâğıt vereceğim.. Kâğıtları Ziraat Müdürüne tasdik ettireceksiniz. Sonra bankaya gidip, her domuz kuyruğu için on iki buçuk kuruş alacaksınız, daha ne istiyorsunuz?. Size iyilik de yaramıyor! Anlıyor musunuz, memleketin her tarafında domuzlarla mücadele var. Söyle bakalım, buğdayın kilosu kaça?.

— Banka sekiz kuruştan alıyor.

— Gördün mü?. Bir domuz kuyruğu, bir buçuk kilo buğday eder Ben sizin yerinizde olsam, tarlalarda çoluk çocuk uğraşıp duracağıma, devlete domuz kuyruğu satarım. Haydi, marş! Fazla lâf istemiyorum. Emir emirdir. Siz vurmazsanız, jandarmayı köye gönderir, vurmasını öğretirim!.

— Allah ömürler versin, dedim çıktım.

Köye gittim; Müdürün dediklerini bir bir anlattım. Köyden biri; «Domuz besliyelim, üretelim. Kuyruğunu müdüre veririz!» dedi. Köylüler, mundar hayvanı köye sokmayız diye direttiler Akıllı biri vardı. Onun askerlik ettiği yerde çok domuz varmış! «Bana, Çavuş Ağa dediler, sen bir zahmet oraya kadar var. Oradan otuz domuz kuyruğu al da gel!.. Burası trenle iki günlük yoldu. Arkadaşlara, "Madem öyle, dedim, bir domuz kuyruğunu on iki buçuk kuruşa alıyorlar. Gitmişken bari çok alırız da, satarız, hiç olmazsa yol masrafını çıkarırız." Karar verdik, Bankadan borç aldık. İki çuval alıp çıktım yola...

Uzatmıyalım, dedikleri yere vardım. Orada domuz çok.. ama, dünyada benden başka açıkgöz yok mu? Meğer, benim gibi herkes oraya domuz kuyruğu almağa gelmiş, pazar yerine dağlar gibi domuz kuyruğu yığılmış! Alan alana...

«— Tanesi bir mecit!

— Bir mecide bu kurtarmaz..

— Biz bu mereti Devlete on iki buçuk kuruşa satacağız; hani bunun yol parası?!.»

Ver aşağı, tut yukarı, üç aşağı beş yukarı on beşerden 200 kuyruk aldım. Handa adamlara gösterdim:

— Koca herif, dediler, sen hiç domuz kuyruğu görmedin mi?.

— Neye nesi var?.

— Bunlar domuz kuyruğu değil, it kuyruğu!!

....

Meğer madrabaz, it kuyruklarını kesmiş, zeytinyağına sokmuş domuz kuyruğu diye bana yutturmuş!!

— Şimdi ne yapacağız?. dedim.

— Hiç, dediler, sen bunları al götür, uçlarını biraz daha kes, küçült, biraz da sen yağla, Ziraat Müdürüne götür, anlamaz zati..

Havalar sıcak, yol uzun, başladı mı kuyruk kokmağa, kurtlanmağa... Trende herkes:

«— Nedir bu koku!!»

Diye söylenir. Kokunun çuvallardan geldiğini anladılar. Kondoktorlar geldi:

«— Atacaksın bunu!...» dedi.

«— Atamam, Nahiye Müdürünün emri!...» dedim.

Beni bir kenara çekti:

— Bari bunları tuzlayıp saklasaydın!»

— Acemiliğime geldi, gelecek sefere benbilirim yapacağımı» dedim.

— Beş kayme ver de bunu biz bir yere koyalım!» dedi.

Pazarlık ettik Allah razı olsun,; iki buçuk kaymeye fit oldu.

Köye gelince «Çavuş Ağa , dediler, şimdi de karga mücadelesi varmış, Nahiye Müdürü, iki yüz karga başı istiyor; «Kargadan çok ne var, vurun götürün, on beş gün sonra çekirge mücadelesi başlar, dua edin de çekirge başı istemesin!!

Öbür köylerden bizde domuz kuyruğu olduğunu duymuşlar, köy ziyaretgâh oldu., Tanesi yarım kayme...

Otuz kuyruğu da Nahiye Müdürüne götürdük:

— Bak, dedi, nasıl domuz varmış köyünüzde. Hem şu kuyruklara bak; iri iri.. Kimbilir nasıl domuzdu bunlar?..

O günden sonra murdar diye bizim eve kimse gelmez oldu, domuz kuyruğu tuttum diye kimse elimi tutmaz oldu. Aklı başında bir kaç kişiyi kenara çektim:

— Size birşey diyeceğim ama, günahı benim değil dedim, bana yutturdular!... Ben de Nahiye Müdürüne yutturdum, benim getirdiğim domuz kuyruğu değil it kuyruğu idi!!.

Sonra bu için dalgasını anlattım. Açıkgözün biri, başladı işe, buralarda k u y r u k l u i t kalmadı. Kasabada kuyruk tüccarı oldu.

Geçenlerde gittim:

— Nasılsın? dedim..

— Allaha şükür i t l e r i n s a y e s i n d e g e ç i n i y o r u z .! dedi.

Külâhıma anlat

Bu sayfada (MEDET) in okuyucu sorularına verdiği cevapları bulacaksınız. Adressiz mektuplara cevap verilmez. İstiyen okuyucuların adresleri bizde saklı tutulur.

B. Süleyman Şahin Tar'a:

MEDET — Açık adresinizi bildirmenizi rica ederiz.

***

Şehremininde Hasan Bulan soruyor:

Eski arkadaşlarımızdan niçin ayrıldınız?.

MEDET — Biz ayrılmadık, felek ayırdı. Bunun macerası (Markopaşa meselesi) tefrikasında açık açık anlatılacaktır.

***

Adresi bizde saklı bir okuyucumuz yazıyor:

Gazetenizi mizah bakımından çok iyi, fakat çok hafif bulduk. Nerde sizin o eski ateş gibi yazılarınız?.

MEDET — İltifat ve ilginize teşekkür ederiz. Beş yıllık gazetecilik hayatımızın iki yılı hapishanelerde geçti. Sizin gibi bizi seven dostlarımız, hapishaneye girdiğimiz zaman hiç ol - mazsa ismimizi anıp, kulağımızı çınlatsalar, o zaman daha sunturlularını da yazarız..

***

Akseray'dan ismi bizde saklı emekli bir Binbaşı yazıyor:

Eskidenberi ilgi ile yazılarınızı takip ederim. Fakat bazan çok ağır yazıyorsunuz. Koca adamlara böyle şeyler yazmak doğru mu?.

MEDET — Soru, sizin sordu - ğunuz gibi böyle ters sorulur - sa doğru değil. Fakat bu **koca adam** dediğiniz adamlar kim - ler? Onlar koca adam da siz biz, bütün bu halk **ufak tefek** adamlar mı?.. Harbden önce, Japon İmparatorunun suratına bakmak yasaktı. Şimdi eski çam lar bardak oldu. **Koca adam** de-diklerimiz de, şimdi **mini min** - nacık şeyler oldular. Kim o ko-ca adamlar?!!. Nihat Erim mi, Vedat Dicleli mi, İsmail Rüştü Aksal mı?.

Bırakın Allahaşkınıza, iş güç zamanı insanı güldürmeyin..

Ilan

Yalnız bir defa kullanılmış, en usta Paris terzilerinin makasından çıkma çok şık ve 150 BİN LİRAYA mal olmuş bulunan bir gelinlik, artık işi bittiğinden iki buçuk kâğıda, ayda on kuruş taksitle satılıktır.

Alageyik AKSAL

Büyük Piyangomuz

Memleketimizde her şey piyangodur. Millî işlerimize bakın, hattâ piyangonun ismi bile millî'dir. Politika hayatımıza bakın, partiler piyango çıkarmakta birbirleri ile yarışıyorlar.. İktisadi hayatımıza bakın, Bankalar piyango üstüne piyango yapıyorlar. Basın hayatımızda yine gazeteler sürümlerini ancak piyango ile yapabiliyorlar.

hayatı piyangodur. Veremden Hatta bu memlekette **halkın** Frengi'den, sıtma'dan, trahom'-dan, zelzele, su baskını, yangın, jandarma dipçiği, tramvay, otomobil, tren, vapur kazasından kurtulup da yaşıyabilmek, piyango değil de nedir?.

Bütün bu piyango bolluğu içinde, biz de zamana uyup afişlerimizde de **ilân ettiğimiz** gibi, bir büyük piyango tertip ettik:

1 nciye: Bir Gecekondu resmi
2 nciye: Kırık bir tarak,
3 ncüye: Kullanılmış bir diş fırçası
4 ncüye: Müstamel bir çorap
5 nciye: Bir karış don yaması.
100 ncüye kadar birer bardak soğuk su...

Bütün okuyucularımızın bedava iştirak edecekleri piyangomuzda, kazanan talihlileri, gelecek sayımızda ilân edeceğizi.

Küçük İlânlar

* **KASİYER** — Mağazamızdaki malların bozukluğu yüzünden satışlarımız düşmüştür. Zararlarımızı çıkartmak için, müşteri çekecek, güzel bir kasiyer arıyor. **(M. K.) rumzuna**

**

* **ARANIYOR** — Hali vakti yerinde bir bayın, yaşı kırkı geçmiş olduğu için, haftada bir defa evine uğrayıp işini görecek, hızlıdan anlar bir bayan arıyor. **P. K. 205**

**

***KAPTAN** - Vapurlarımızda sık sık çıkan yangınlardan sonra, idaremizce kaptan yerine, itfaiye eri kullanılmasına karar verilmiştir. İsteklilerin Devlet Deniz Yolsuzluklarına müracaatı.

* **SERMAYE** — Kârlı bir kazıklama işi için, sermaye bulamadık. Gazetelere ilân veriyoruz: Ayda 500 lira maaşla memur aranıyor. İsteklilerin 3.000 lira teminat yatırmaları şarttır. Bu üçer bin lira ile yapacağımız sermayeden, yalnız bir ay için memur maaşı verildikten sonra sırra kadem basacağız. Açıkgözlerin acele etmesi. **(K. - R.) rumzuna..**

* **SATILIK** — Terki vazife dolayısile işlek ve köşebaşı bir yerdeki adaylığım devren satılıktır. Bursalılara müracaat

MUHİDDİN BAHA PARS

**

* **AHŞAP KONAK** — Üçte bir hissesi Emniyet Sandığına, yarısı Garanti Bankasına, çeyreği Kredi Bankasına, dörtte üçü İş Bankasına ipotekli ve altı yerden hacizli, ayrıca; bir kere Almanlara, bir kere İngilizlere, son defa da Amerikalılara satılmış, tam üç hisseli, dünyanın en güzel manzarasına sahip ve dört yol ağzında, denize nâzır yirmi sekiz senedir kirası alınmış fakat vergisi verilmemiş, artık tamiri imkânsız derecede harap bir eski ahşap konak, pansiyon olarak, veya toptan kiraya verilir ve satılır. **(X) rumuzuna...**

**

* **SEÇİM GELDİ** — **Yumurtlıyacakları** seçim nutukları için adaylara, tanesi bir papele cılk cılk yumurtalar satılmaktadır.

ARTİST ALINACAK !

Gazetemiz yeni ve büyük bir film çevirmek üzere hazırlığa başlamıştır. Okuyucularımız arasında filmde rol almak istiyenler, fotoğraflarını gönderirlerse, gazetemizde yayınlanacak ve beğenilenlere bu büyük filmde rol verilecektir !

Markopaşa Meselesi

YAZAN: **AZİZ NESİN**

No: 3

Bütün bunlara rağmen, Markopaşa'nın satılacağına inanıyordum. Taksime geldiğim zaman, dükkânlara bırakıp, bir yandan sata, sata iki bin gazeteyi bitirdim. Tekrar idarehaneye dönüp, iki bin gazete daha aldım. Bunları da Beyazıd, Fatih, Edirnekapı taraflarına dağıttım. Bu suretle dört bin gazeteyi bütün İstanbula dağıttım, iki bin gazete de taşraya gönderdim.

BAŞARI İŞARETLERİ

Akşam, idarehanede 2 nci sayının hazırlıkları ile uğraşırken, gündüz gazeteyi almıyan bayilerden biri geldi. Gazetenin dağıtma işini kendisine vermem için rica etti. Bayilerin sabahki hareketleri o kadar gücüme gitmişti ki, bu yüzden gazeteyi kendim dağıtmağa karar vermiştim. Ondan sonra iki üç bayi daha geldi. Peşin para vermeyi teklif ettiler, onu da kabul etmedim.. Bütün hayatımda kasaba ve kasaplara minnet etmedim. Vız gelirdi, bayiler... Nitekim sonraları, benimle beraber çalışanlar da, kerameti kendilerinden sanıp kasaplaşmağa başladılar!.

En sonra bayı Hüseyin geldi. Gazetenin dağıtma işini ona verdim. Çünkü; sabahleyin, beni yüzüstü bırakanlar arasında Hüseyin yoktu.. Sonra gazetenin hem yazı, hem idare, hem de dağıtma işi pek zor olacaktı. Çıktığından 2 gün son

Gazetenin çıktığından iki gün sonra hiç bir gazetecide MARKOPAŞA kalmamıştı, hepsi satılmıştı. Taşradan il ve ilçelerden (100 daha gönderin), (200 daha gönderin) diye mektup ve telgraflar yağıyordu. Haftalık gazeteler için bunlar pek olur şeyler değildir.

Satış durumuna göre, ikinci sayıyı 15 bin basacaktım. Fakat Sabahattin Ali: «— Satılmaz, elimizde kalır!» diye ısrar etti, 10 bin bastık..

İkinci sayının başarısı daha büyük oldu. Üçüncüyü 15 bin, dördüncü sayıyı 25 bin bastık.. Bundan sonra her hafta arttırarak baskıyı 80 bine, satışı da 60 — 70 bine kadar çıkarttık ki, o sıralarda en fazla satış yapan gazetenin tirajı 50 bini geçmiyordu.

BAŞARININ SEBEPLERİ NELERDİR?

MARKOPAŞA'daki başarımızın bir çok sebepleri arasında en önemlileri şunlardır:

1 — Markopaşa, o zamana kadar bilinmiyen bir mizah ve hiciv yeniliği getirmiştir.

2 — O zaman ve daha evvel çıkan mizah gazetelerinin bütün maksadı -çok evvelkiler arasında istisnaları vardır- hoşça vakit geçirtmekti. MARKOPAŞA ise, halk hizmetinde, halk dertlerini belirtmek, ve halka faydalı olmak için mizahı bir vasıta olarak kullanırdı.

3 — MARKOPAŞA'nın kullandığı dil, halkın kullandığı dilin tâ kendisi idi ki, bu, bir halk gazetesi için en önemli iştir.

4 — Markopaşa'nın çıkış zamanı, siyasi olayların en civcivli zamanına rastlamıştı, bu fırsattan istifade edildi.

5 — O devrede muhalefet, şimdiki kadar sertleşmemişti. Markopaşa, putlaştırılmış olanları en çirkin yerlerinden halka göstermiş, en cesaretli tenkidi yapmıştır.

6 — Gazetede çalışan arkadaşlar arasında ahenkli bir çalışma birliği kurulabilmiştir.

BASKI BAŞLIYOR!

Gazeteyi Tan matbaasında bastırıyorduk. Dördüncü sayı baskı makinesine verildi, fakat makineden çıkardılar, bas madılar. Halil Lütfiye, hem Sabahattin, hem de ben çok rica ettik. Fakat razı edemedik. Tan matbaasının malûm şekilde yıktırılışından sonra, Halil Lütfi'-nin haklı olarak gözü korkmuştu. Bu korkusunun bir sebebi de gazetelerde MARKOPAŞA'ya yapılan hücumlardı. Hüseyin Cahid, başmakalesinde ilk hücum işaretini vermişti. Arkadan öbürleri saldırmağa başladılar.

Çaresiz, makineden sayfaları aldık. Bütün matbaaları dolaştım, hemen çoğu işsiz olduğu halde, MARKOPAŞA'-yı basmak istemiyorlardı.

Tan matbaasının yıktırılışı hepsinin gözünü korkutmuştu. Bu işaret yırtılmıştı. Bir çok vilâyetlerde aleyhimize mitingler yaptırılıyor, resimleri gazetelere konuyordu.

Sonradan öğrendik ki, polis de matbaalara «gazetemizin basılmaması için», tenbihlerde bulunmuş. Bütün uğraşmalarımız boştu. Vakit de geçiyordu, gazeteyi basamıyacaktık..

En sonunda kendisini evvelden tanıdığım Nâzım Berksoy, matbaasında basmağa razı oldu. Oldu ama, büyük bir

(Devamı var)

BİR ŞAŞKINLIK!!

Esad Âdil Müstecabi, gazetesinde; Mareşal'in cenazesinde yapılanlar için, "bunlar dini gelenek, görenektir. İrtica hareketi değildir! yollu bir yazı yazmıştı.

Dostumuz, az daha gayret etse, hani nerdeyse; «Bu, ileri bir harekettir!" deyip çıkacak!!

Polis, kendilerini parçalamasın diye birbirlerinin kollarına kenetlenmiş, sakallı, cüppeli adamlar, sarıklı imamların arkasından hep bir ağızdan Arapça ezan okurlarsa, avâz, avâz tekbir ve tehlil sesleri yükselirse, yoldan geçenleri —müslüman olsun olmasın— zorla durdururlarsa, dayakla şapkalarını çıkarttırırlarsa ve Esad Âdil de buna halk hareketi derse, gayri bilmiyoruz, irtica daha baş ka ne çeşit olur?.

O cenaze töreni, baştan sona irtica hareketi değildi!. Halk Partisi ve iktidara karşı gelme duygusunun da meydana çıkışı idi. Ancak, geri kuvvetler, bu fırsattan faydalandılar.

C.H.P. ve D.P., bu olaylara, irtica diyorsa, bu ve bu çeşit irtica hareketini elinden kaptırmış olduğu, kıskandığı içindir.

Tıpkı D.P. nin; «Biz iktidara geçersek, Amerika'dan daha fazla borç alabiliriz!» dediği gibi!...

Doğrusu, Esad Âdil'in yazısını okurken şaşırdım.. O da yazarken şaşırmış olacak!.